

„HATÁRTALANUL!”

Felvidéki kirándulás hetedikeseknek – 2016. május 18-21. - program

1. nap

Budapest – Bodrogszerdahely – Borsi – Töketerebes – Kassa

Az indulás korán reggel, 5 órakor volt, már egy fél órával hamarabb néhányan izgatottan toporogtunk az Interspár parkolójában. Vártuk a buszt, amely legalább is szerintünk, nagyon lassan érkezett meg. Vidám, Sportszelet zöld színe volt, kedves gépkocsivezetőkkel. Vagyis az indulás zökkenőmentesen zajlott le. Először Bodrogszerdahelyen a környék magyar diákjait összegyűjtő alapiskolában tettünk látogatást. Érdekes, hogy az iskola egyik szárnya szlovák iskola, a másik, ugyanolyan nagyságú és felépítésű szárny a magyar anyanyelvi oktatás színhelye. A bejárat és közös. Átadtuk az igazgató néninek a magunkkal hozott ajándékkönyveinket, majd a kicsöngetés után elvegyültünk a helyi diákokkal. A hetedikesek már vártak minket, bemutatták az iskolát és beszéltek arról, hogy nehéz számukra az államnyelv elsajátítása, hiszen a környezetükben mindenki magyarul beszél. Tanáraink oktatási segédanyagokat is hoztak, hogy ezzel segítsék a minél színvonalasabb magyarnyelvű oktatást. Mi, diákok, bemutattuk az iskolánkat és kerületünket, hogy vendéglátóink is megtudják honnan jöttünk. A barátságos sportmérkőzést az eső felülírta, pedig szívesen összemértük volna focitudásunkat a bodrogszerdahelyi gyerekekkel.

Sűrű integetések után elindultunk a szomszédos településre Borsiba, a nagyságos fejedelem születési helyére. Rákóczi Ferenc szobránál elhelyezzük a kegyelet virágait, majd a romjaiban is impozáns várkastélyt is felfedeztük. Vezetőnk elmondta, hogy szinte teljesen adományokból építik, restaurálják a kastélyt, melynek emeleti termei közül abban is voltunk, ahol II. Rákóczi Ferenc született. Különlegesen nagy élmény volt.

Délutáni programunk a töketerebes az Andrássy kastély és kastélypark meglátogatása volt. A kastély előtt talákoztunk idegenvezetőnkkel, aki egy nagyon kedves, Rimaszombatra való fiatalember volt, csodálatos palóc tájszólással. Elsőre nem is nagyon értettük azt, amit mondott, de hamarosan megszoktuk ízes beszédét. Az Európai Unió pályázati pénzből frissen felújított kastély termeiben az Andrássyakkal és az udvarház régi életével ismerkedhettünk a kiállításon. Utána az angolpark fái között, kanyargós sétaúton érkezünk meg a családi kriptához. Itt van eltemetve a kiegyezés korának nagy államférfija, Andrássy Gyula gróf, akinek neogótikus mauzóleumát felkeressük és megkoszorúzzuk.

Az eredeti elképzelés az volt, hogy „Kassa felé menet, amennyiben a Ránkfüredi (Herlány) gejzír kitérése esedékes, (32-36 óránként tör ki) meglátogatjuk a fürdőhelyet és megnézzük, hogyan is néz ki egy gejzír.” Sajnos a gejzír éppen aznap éjjel tört ki, így nem láthattuk.

Kassa hatalmas esővel várt minket. Felvettük az esőkabátokat, és elindultunk a városközpont felfedezésére. Láttuk a ferences-templomot, ahol II. Rákóczi Ferenc szeretett imádkozni, ha Kassán járt. Megnéztük a premontrei-templomot is, ahol I. Rákóczi Ferenc, és édesanyja Báthory Zsófia nyugszanak. Megcsodáltuk az Andrássy palotákat, a Lőcsei házat, ahol Bethlen Gábor fejedelem esküvője volt. Esterházy János és Márai Sándor szobrát megkoszorúztuk. A rodostói ház felkeresése is

nagy élmény volt, amelynek kertjében egy újabb Rákóczi szobornál helyeztük el virágainkat. Ezt a szobrot Györfly Sándor szobrászművész készítette, talapzatán, egy térképen ábrázolták a fejedelem bujdosásának helyszíneit. A legszebb látnivaló a kassai dóm volt, ámultunk csodálatos díszítményein, oltárain. Természetesen leróttuk kegyeletünket a fejedelem sírjánál is, ahol a Himnuszt is elénekeltük. A szálláshelyre való megérkezés, elhelyezkedés, vacsora után, már sötétedét követően esti városnézésre indultunk a főutcára térkép, tanári útmutatások, segítségkérési lehetőségével, kis csoportokban. Ismerősként üdvözöltük a már világosban megismert épületeket. Nagyon tetszett a szökőkút zenére változó színeivel, finom volt a fagyalt, és kegyes az időjárás, hiszen már a vacsora idején kiderült az ég, és kellemes, bár nem túl meleg idő lett a sétához. Jól elfáradtunk a sok és változatos programtól, de élményekkel telve kerültünk az ágyba. Nem kellett senkit sem ringatni!

2. nap

Kassa - Eperjes – Szinyelipóc - Zla Dzúra barlang – Eperjes - Berzété

Reggeli után indulunk Kassáról, hogy felkeressük az eperjesi Petőfi emlékművet, a költői verseny, Tompa-Kerényi-Petőfi versengésének színhelyét. A végeláthatatlan lépcsősor megmászása után a valamikori erdei lak helyén álló ház udvarából páva rikoltott ránk. Kicsit rendbe rakjuk az emlékmű környékét, mert az meglehetősen elhanyagolt. Elhelyezzük virágainkat tiszteletünk jeléül és elmondtuk a hely ihlette verseket is. Jó, hogy viszonylag korán értünk ide, mert a déli melegben sokkal fárasztóbb lett volna felmenni az emlékműhöz.

A következő programunkat nagyon vártuk, hiszen tudtuk, hogy egy olyan barlangba megyünk, ahol nincs világítás, tehát megtapasztalhattuk, milyen lehetett a barlangkutatóknak, amikor felfedezték a járatokat. A Lipóci-völgy oldalában lévő barlang igazán érdekes látnivaló. A helyszínen tapasztalható a karsztjelenségek egy csoportja, amelyet mi a földrajz órákon már megismertünk elméletben. A barlang csak vezetővel járható, klasszikus barlangász felszereléssel, karbid lámpával, fejlámpával, kobakban. Szép cseppkövei és érdekes legendái tették feledhetetlenné a „Rossz Lyuknak „ nevezett barlang látogatását, amely a kurucok búvóhelyéül is szolgált annakidején. Három csoportba fértünk csak be, ezért akik kinn várakoztak, énekléssel, és csoportos játékokkal múlatták az időt. Induláskor megtöltöttük a kulacsainkat friss, hideg, jóízű forrásvízzel, amely a barlang mellett fakadt. Ahol a busz várakozott, az út két oldalán egy hatalmas rét terült el. Talán még sosem láttunk ilyet. A hatalmas tér focizásra csábított, bár a passzoknak igen pontosnak kellett lennie, mert a terep erősen lejtett, s ha nem lábra jött a labda, sokat lehetett utána futni.

A barlanglátogatás után Eperjes, a Tarca parti Athén, a régi iskolaváros felfedezése következett. A városról már nagyon sokat hallottunk Ági nénitől, ezért különösen kíváncsiak voltunk rá. Történetét feladatlapos városismereti verseny és idegenvezetéses városnézés segítségével ismerhettük meg. A Rákóczi család birtokában volt a város számos épülete, többek között a városi múzeum mai kiállításának helyet adó palota is. Reneszánsz pártázata és szgraffító díszítése számunkra eddig csak képekről volt ismerős. A hírhedt véstörvénytörő is itt ült össze Caraffa tábornok vezetésével. A kivégzettek emlékére a városi börtön gótikus épülete, és az evangélikus kollégium sarkán álló emlékmű őrzi, amelyet mi is megkoszorúztunk. A város főutcáján halad keresztül a 48. szélességi fok, amelyet többször is átléptünk sétánk során. A jellegzetes orsó alakban kiszélesedő főutca közepén a Szent

Miklós templom gótikus épülete áll. Kívülről és belülről is nagyon szép épület. Sétánk során láttuk azt a házat is, amelyben Maléter Pál, az 1956-os forradalom mártírja született. A város nagyon szép, kellemes, finom a fagyalt, kedvesek az emberek, akik szívesen segítettek a feladatlap megoldásában, bár nehezen értettük egymás szavát, a képek és a jó szándék sokat segített.

A szálláshelyünk a további napokban Berzétén volt, egy Rozsnyóhoz közeli falucskában. Külön házban aludtak a lányok és a fiúk. A szálloda tulajdonképpen egy lovas tanya, de a lovakon kívül egyéb állatok is voltak. Sportpályák és sétatutak is tették változatossá a koraestéket. Volt uszoda is, de amikor mi hazaérkeztünk, addigra már bezárt. A vacsora nagyon finom és étvágygerjesztő, a hálósobák szépen berendezettek voltak.

3. nap

Berzété – Lőcse – Szürke szakáll gejzír – Szepeshely – Szepesvár - Berzété

A mai nap reggeli tornával kezdődött, Előd, az idegenvezetőnk hajnalok hajnalán (fél hétkor) felkeltett minket, és megmozgatott egy kicsit. egy-két lány is csatlakozott hozzánk a vége felé. Igazán jólesett ez a kis testmozgás.

A harmadik napon a Szepesség fővárosába, Lőcsére látogattunk el. Amíg odajutottunk, mesés tájakon mentünk keresztül. Poprádon megálltunk egy rövid szünetre, amely többnyire a Magas-Tátra megfigyelésével telt el. Többen most láttunk először ilyen magas hegyeket. Még hó borította a csúcokat. Nagyon érdekes látvány volt. Aztán folytattuk utunkat, és a valódi díszletek között járva idézzük fel a „Fekete város” helyszíneit és a Fehér asszony történetét. Közben megismerkedünk a felvidéki gótikus szobrászat kimagasló alkotásaival, felfedezzük a városháza termeit, a ferencesek Fekete templomának ébenfából faragott barokk oltárait, híres kerengőjét, a „lábás” házakat és a megyeházát is. Képet kaphatunk arról, hogy mekkora volt egy középkori város, és különböző építészeti stílusok jegeit ismerhetjük fel a házakon, a gótikától a modern korig. A Szent Jakab templomban megcsodálhattuk a középkori szobrászat és festészet remekeit, a világ legmagasabb fából faragott gótikus oltárát, a szépen faragott padokat és a régi-régi templomi freskókat.

Útban a szepesi vár felé megálltunk a Siva Brada (Szürke szakáll) kisméretű forrásokójánál, ahol néhány kicsike gejzír található. Bár nem volt fél méternél magasabb a kitörése, mégis órákig elbámultunk volna mellette. Furcsa volt elképzelni, hogy évmilliók alatt mekkora dombocskákat emelhet a kicsi forrástóból túlcsonduló víz.

Szepeshely, a szepesi püspökség és káptalan székesegyháza nagyon alkalmas a román és gótikus stílusjegyek tanulmányozására, a köztük lévő különbségek meglátására. Falfreskói, szárnyasoltárai messze földön híresek. A templomlátogatás után a forgalom elől elzárt, egyházi települést önálló sétával fedeztük fel. Megtudtuk, hogy a városfalon belül csak egyházi épületek vannak, és azt is, hogy folyamatosan teszik rendbe az épületeket. Minden építészeti stílust lehet itt tanulmányozni. Sokszor láttuk, hogy a történelmi átépítések során befalaztak korábbi ajtókat, ablakokat, amelyeket most, a régészeti feltárás során megtaláltak és a faragott kövek segítségével bemutatják.

Egy várséta mindenkor romantikus, de este, 18 óra után, amikor szinte „egyedül” lehetett bebarangolni Európa egyik legszebb várromát, számos történelmi film forgatási helyszínét, különösen az volt. A

szepesi várban jól megérthető egy középkori vár felépítése. Audio guide segítségével megismerkedünk a vár történetével, majd egyéni felfedezés, élménygyűjtés következik, ahol a „Lovag program ismereteit is alkalmazhattuk. Nagyon élveztük, hogy az öregtoronyba a falban lévő lépcsőn lehetett felmenni, hogy odalátszott a Tátra, hogy rengeteg ürge játszott a külsővárban, hogy felismertük kedvenc sárkányos filmünk helyszíneit a vár falai között.

A reggelihez hasonlóan szép úton mentünk vissza szálláshelyünkre, elmentünk az „Elefánt-hegy” mellett is, amelynek tényleg elefánthoz hasonló alakja volt. Láttuk a nemrégiben leégett krasznahorkai várat is, már szépen halad az építkezés, csillogó rézborítású tetőt kapott, így messziről látható, ha süt a nap.

Hazaérkezés után vacsoráztunk, utána összecsomagoltunk, hiszen holnap már otthon alszunk. A maradék időt közös játékkal, osztályon belüli foglalkozásokkal töltöttük.

4. nap

Berzéte —Rozsnyó – Betlér – Tornagörgő - Szádelői-völgy Budapest

Reggeli után elbúcsúztunk szállásadóinktól és Rozsnyó felé vettük az irányt. Rozsnyó a felvidéki alsó bányavárosok egyike, jellegzetes, téglalakú főterével, szép házaival kellemes benyomást tett ránk. A város nevezetességeit a helybéli idegenforgalmi iroda munkatársa mutatta be nekünk. Voltunk a főszékesegyházban, aminek gótikus oltárképe is utal arra, hogy a város lakói bányászattal foglalkoztak. A középkori munkafolyamatokat festette meg háttérként az ismeretlen alkotója. Még sohasem láttunk mumifikálódott szent ereklyét. A templom egyik mellékoltárán, üveg koporsóban látható szent Neti teljes testereklyéje. Kicsit furcsa látvány volt. A városi séta során megnéztük a valamikori Ispotály épületét, a ferences templomot, a Kammerhoffot, ahol II. Rákóczi Ferenc is lakott, amikor egy kis időre ide helyezte az ország központját. Felmásztunk az tűztoronyba, közvetlenül a Diáktemplom mellett, ahonnan gyönyörködtünk az élénk táruzó panorámában. Nemcsak a külső látnivaló volt érdekes, hanem a lépcső és a tetőszerkezet belső faácsolata is. A Fő tér legfrekvenciáltabb helyén Andrassy Franciska szobra áll. A környék, a szegények és a gyermekek jótevőjeként emlékeznek rá, ezért kapta szobra ezt a kitüntető helyet. Tiszteletünk jeléül itt is koszorút helyeztünk el. A városban rövid szabadprogramunk is volt, mielőtt továbbmentünk a közeli Betlérre.

A gyönyörű betléri Andrassy kastély és park felfedezése nagy várakozással töltött el bennünket. A kastély egykori urai a magyar történelem és gazdaság fontos szereplői voltak. Számos irodalmi műben is rájuk ismerhetünk. A kastélyban és parkjában bepillantunk a magyar arisztokrácia ünnep- és hétköznapijaiba. A szebbnél-szebb bútorok és berendezési tárgyak, porcelánok között járkáltunk. A parkban megkerestük a geochasing ládát, az okostelefonok segítségével, ezzel bekapcsolódtunk egy világméretű játékba. A park szintén nagyon szép volt, bár még csak tavaszi díszei virítottak. Egyszer ősszel is szeretnénk látni!

Igazi szurdokvölgyet hazánkban csak elvétve látni, ezért látogatunk el a Szádelői-völgybe. Útközben az idegenvezetőnk javasolta, miután úgy is útba esik, hogy nézzük meg a tornagörgői vízesést is. A hangulatos kis falu közepén egy kis parkban található a vízesés. Szépen faragott kikapun lehet bejutni a parkba, ahol faragott padokon lehet üldögélni és hallgatni a patak szelíd dübörgését. A látvány

előkészített minket a Szádelői-völgy meglátogatására. Sohasem láttunk még ehhez hasonló völgyet. Már messziről felfigyeltünk rá. A szinte vízszintes mészkőfennsík mindkét oldaton meredeken, szinte függőleges falakkal szakadt le a völgybe. A leparkolás után elindultunk felfedezni. A völgytalpon kis patak kanyarog végig. A meredek sziklafalak felerősítik a patak csobogását, helyenként annyira, hogy szinte dübörög. Keskeny pallókon, hidacskákon keltünk át a patak felett. Közben megcsodáltuk a sziklamászókat, akiknek egyik kedvenc gyakorlóterepe a völgy számos sziklafala. A hangulatos, könnyű séta során számtalan, földrajzból tanult felszíninformát azonosíthatunk élőben. Az egyre meredekebbé váló felső szakasz a fennsíkra vezetett. Visszafelé jövet már igazán ránk fért egy kis elemózsia, hogy pótoljuk az elégetett kalóriákat. Mire megérkeztünk terített asztal várt ránk a pihenőhelyen, mindenki jóízűen falatozott, hiszen a jó levegő és a testmozgás meghozta étvágyunkat.

Ez volt az utolsó megállóhelyünk a felvidéki kirándulásunkon. Illetve az utolsó előtti, mert Rimaszombaton még leparkoltunk egy rövid időre, hogy elbúcsúzzunk Elődtől az idegenvezetőnkől. Megköszöntük munkáját és kedvességét, és reméljük, hogy ő is szívesen emlékezik ránk.

Hazafelé kvíz játékot játszottunk a kirándulás legfontosabb helyszíneiről és legemlékezetesebb történeteiről, eseményeiről. Somoskőújfalunál léptük át a magyar határt, és örültünk annak, hogy végre nem kell lefordíttatnunk a feliratokat, hanem mi is meg tudjuk fejteni, mi van odaírva.

Szép és jó volt a kirándulás, de szívesen öleltük meg leszálláskor szüleinket, mert „mindenütt jó, de legjobb otthon!”

NAGYON KÖSZÖNJÜK A LEHETŐSÉGET!!!!!!!